adevărul.ro

Apogeul canibalismului: omul devorându-şi natura

Cornel Stan,

Câtă energie consumă oamenii şi tot ce şi-au făcut ei - aparatele, casele, maşinile, birourile şi fabricile? În anul 2018, consumul total de energie primară (petrol, cărbune, gaz natural, energie hidraulică, nucleară, eoliană, fotovoltaică şi alte forme regenerative) pe Terra a fost de 13,865 milioane de tone de echivalent energetic al petrolului.

Ceea ce poate fi exprimat în formă uzuală consumatorilor de energie ca 161.250 miliarde de kilowatt-ore. Să presupunem că, aşa cum va fi voit Cel-de-Sus, fiecăruia dintre cei 7,7 miliarde de pământeni care vieţuiesc la ora actuală (ianuarie 2020), din Sydney până în San Francisco, din Tokyo până în Punta Arenas, i-ar reveni o parte egală din această energie. Asta ar însemna 20.940 de kilowatt-ore pentru fiecare pământean pe an, ceea ce ar duce, în flux continuu, la un rezultat notabil:

Mirifica putere - 2,39 de kilowatt în orice moment, pentru orice roman, japonez, vlăjgan, pitic, milionar, cerşetor, coleric sau flegmatic!

Această mirifică putere individuală, distribuită cu stropitoarea la scară mondială ar trebui să fie utilizată de toţi pentru toţi, pentru construcţia de case, fabrici, spitale, şcoli, muzee, teatre, biblioteci, autostrăzi, drumuri, vehicule terestre, aeriene şi navale, energie electrică pentru aparate mari şi minuscule, căldură pentru încăperi, lucru mecanic pentru maşinile care ne produc hainele şi alimentele, pentru avioanele care ne duc în excursii, pentru vapoarele care ne aduc bananele. Doar că statisticile Băncii Mondiale (octombrie 2018) arătă o realitate crudă: 3,4 miliarde de oameni, adică mai mult de jumătate din locuitorii planetei, trăiesc sub nivelul minim de existenţă, multora lipsindu-le mâncarea, sau chiar şi apă! Aşadar, cei 2,39 de kilowatt rămân ca o medie simplă, foarte simplă: unii îşi arogă câte 50 sau chiar o sută, alţi nu au nimic, unii au prea multe străzi, case şi banane, alţi doar apă şi rădăcini de pe câmpuri şi din păduri, poate.

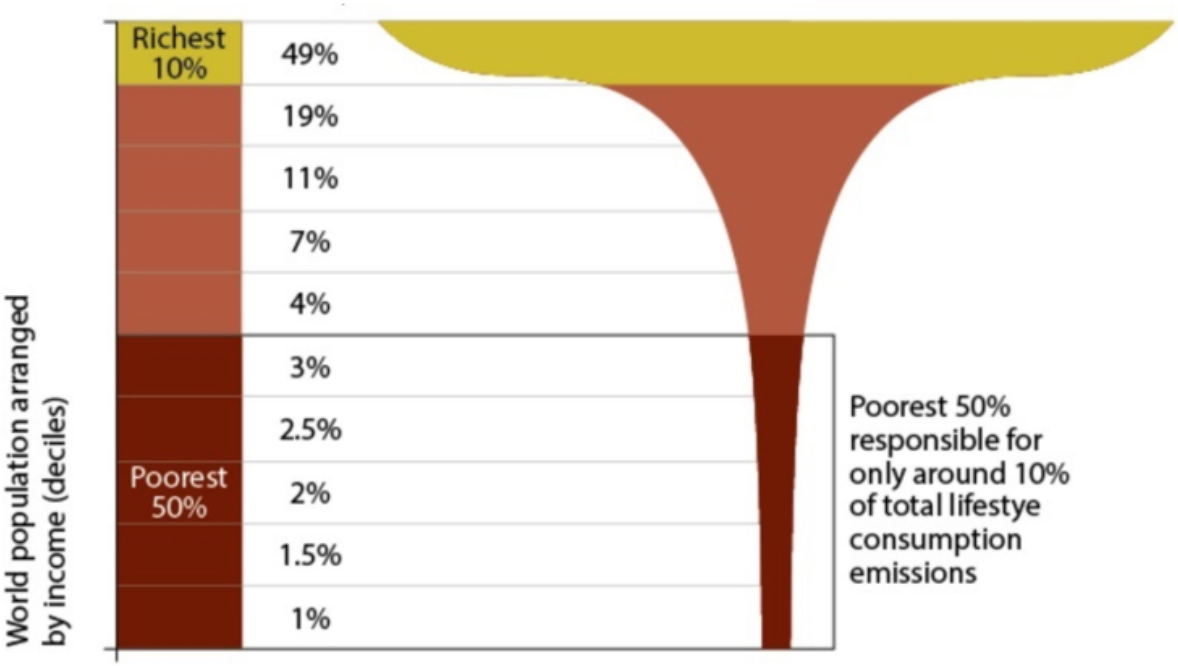

Dar să revenim la media simplă, stabilită ca valoare de bază ideală: în 24 de ore această putere se acumulează într-o energie de 57,36 kilowatt-ore. Hrana recomandată unui bărbat sănătos dintr-o ţară îmbelşugată este de 2400 de kilocalorii pe zi (10.000 kilojoule), adică 2,78 kilowatt-ore, ceea ce înseamnă 4,8% din energia totală devorata pe zi de omul cu consum mediu simplu. Şi restul de energie? Ce face acest gurmand de putere medie simplă, cu mai mult de 95% din energia pe care o devorează?

Să începem iar cu statistică? Este incredibil cum statisticile sucesc minţile oamenilor, mai ales când e vorba de energie! O formă des întâlnită, pe cât de evidentă la prima vedere, pe atât de stupidă la o cugetare mai aprofundata constă în împărţirea energiei primare consumate de locuitorii unei ţări din lume la numărul de locuitori! Ce aţi răspunde, reflex? Pe locul întâi în lume nu pot fi decât Statele Unite ale Americii. Maşini uriaşe cu motoare de şase litri care sorb benzină ca din stropitoare, instalaţii de climatizare gigantice în birouri şi mall-uri, totul supradimensionat, de la clădiri până la chifteaua dintre cele două jumătăţi de mega-chifla. Miraţi-vă, nu e aşa: americanii rămân mult sub cota de putere mirifică de 2,39 de kilowatt în orice moment, ajungând numai la 1,36 de kilowatt! Să le plângem de milă? Nu, mai bine căutam campionii mondiali la canibalism energetic! Nu vă va veni să credeţi! Islandezii absorb 6,07 kilowatt pe persoană. Ce facem, îi exilam în America sau în Africa? Nu, ar fi păcat, islandezii sunt prea simpatici, iar statistică prea înşelătoare: Islanda nu este dens populată, pe de altă parte, energia pentru încălzirea întreprinderilor, locuinţelor şi pentru prepararea apei calde ţâşneşte în proporţie de 90% din cursuri de apă termală, restul de energie fiind produs în hidrocentrale. Nemţii sunt pe un loc modest, cu 0,815 kilowatt de persoană, adică jumătate în comparaţie cu americanii, în ton cu consumul de combustibil al automobilelor din ţările respective. Bineînţeles că bilanţul pe ţări arătă cu totul altfel, după cum am menţionat în articolul trecut: din totalul de 13,86 milioane de tone sus-citate, China consuma 3,3, SUA 2,3!

Rămânând însă la exemplul Germaniei, cei 0,815 kilowatt de persoană, respectiv 19,56 kilowatt-ore pe zi şi persoana, sunt în bună corelaţie cu o altă statistică: într-o casă individuală, locuită de o familie cu 4 persoane (părinţi şi copii) este consumată anual, în medie (2019) o energie între 23.000 şi 32.000 de kilowatt-ore, ceea ce înseamnă 15,75-21,9 kilowatt-ore pe zi şi persoană. Pe ce se consumă, de fapt, energia în casa familiei de 4 persoane din Germania: conform datelor statistice, 4.000 de kilowatt-ore anual, adică 2,74 kilowatt-ore de persoană pe zi sunt partea de energie electrică. Şi acum, să comparăm două dintre rezultate:

Un om sănătos dintr-o ţară sănătoasă îngurgitează zilnic cam tot atâta curent electric (2,74 kw-ora) câtă hrană (2,78 kw-ora). Iar un sfert din acel curent se duce pe hrană mai mult sau mai puţin spirituală asigurată de computerele, tabletele, televizoarele şi telefoanele mobile împrăştiate prin casă.

Şi dacă mai trimitem acel neamţ sănătos din acea Germanie sănătoasă şi la serviciu sau la cumpărături cu automobilul său, tot foarte nemţesc-sănătos? Raportul Ministerului Federal al Transporturilor pe anul 2017 arată ca un cetăţean rezident în mediul urban parcurge zilnic, în medie, cu maşina personală, 14 kilometri, unul din mediul rural 26 de kilometri. Considerând şi statistică referitoare la consumul mediu de benzină al unui automobil nemţesc pe străzile Germaniei, de 5,9 litri la sută de kilometri, ţinând cont de densitatea benzinei şi de puterea ei calorică ajungem la următoarele rezultate: orăşeanul consuma zilnic, ca urmare a trasportului cu maşina personală, 7,46 kilowatt-ore pe zi, cel de la ţară 13,88. În comparaţie cu cele 15,75-21,9 kilowatt-ore consumate de el în casă pe zi, drumul orăşeanului sau al ţăranului cu maşină relevă o explozie energetică.

Să revenim însă la media simplă de consum energetic pe glob, împărţit la toate sufletele de pe planeta – adică la cei 57,36 de kilowatt-ore pe zi. Orăşeanul din Germania consuma numai cu maşina 13% din această energie, săteanul 24%. Iar cei 15,75 până la 21,9 kilowatt-ore consumaţi zilnic de fiecare neamţ respectabil în căsuţa lui? Încă 27%-38% din media de consum energetic. Restul se consuma în industrie, în transportul prin văzduh, pe mări şi pe autostrăzi, precum şi în serviciile de tot felul, brutar, coafor, restaurant, bazin cu valuri.

Şi dacă ne desprindem puţin de media simplă de consum energetic pe glob, tratând globul aşa de nestatistic, de neomogen şi turbulent cum este în realitate? Am menţionat faptul că jumătate din locuitorii acestui Pământ care stă să pleznească de atâta energie sunt, practic, muritori de foame. Ce nu am menţionat până acum este faptul că în următorii 20 de ani populaţia planetei va creşte cu încă două miliarde de guri de hrănit, de trupuri şi suflete de încălzit. Guri care tânjesc după banane din Ecuador şi rumpsteak din Brazilia, trupuri care tânjesc după căldura unei căsuţe nemţeşti sau după fiorii daţi de o limuzină americană, suflete care tânjesc după păcătoasă de socializare şi culturalizare cu smartphone şi tablete.

Şi nu există semne că cineva i-ar împiedica să ajungă, cum necum, acolo: cei care deţin petrol şi gaze vor neapărat să le vândă. Cei care produc automobile, la fel: China producea acum 20 de ani şapte sute de mii de automobile pe an, în prezent produce 25 de milioane pe an. India, cu 6 milioane de automobile anual a depăşit Germania şi Franţa.

Lumea a treia vine tare din urmă, şi cu noile forme de foame de energie raportate la individ, dar şi cu creşterea ameţitoare a numărului de indivizi. Cu ce vom astâmpăra aceasta foame, noi cei care stăpânim şi energia, şi formele elevate de viaţă? Cu mori de vânt, cu fisiuni nucleare în reactoare care trebuiesc aparate de cataclisme şi de terorism, sau cu petrolul şi gazele pe care se bat, actualmente, marii canibali ai lumii?

Şi dacă nu reuşim? Renunţăm la maşină pentru paşi, la căsuţa pentru peşteră şi la rumpsteak pentru rădăcini? Nu, niciodată! Cred că majoritatea oamenilor ar prefera cataclismul!